

SỞ VĂN HÓA THÔNG TIN
BẢO TÀNG HẢI PHÒNG

HẢI PHÒNG
DI TÍCH - DANH THẮNG
XẾP HẠNG QUỐC GIA

910

H103P

DC.003682 90

HẢI PHÒNG 2005

**SỞ VĂN HOÁ THÔNG TIN
BẢO TÀNG HẢI PHÒNG**

**HẢI PHÒNG
DI TÍCH - DANH THẮNG
XẾP HẠNG QUỐC GIA**

HẢI PHÒNG 2005

Chỉ đạo nội dung:

* NGUYỄN ĐÌNH THEN	Ủy viên Ban Thường vụ Thành uỷ, Trưởng Ban Tuyên giáo Thành uỷ Hải Phòng
* LÊ TẤT VINH	Giám đốc Sở Văn hoá Thông tin Hải Phòng
* NGUYỄN PHÚC THỌ	Giám đốc Bảo tàng Hải Phòng

Hoàn chỉnh bản thảo:

- * NGUYỄN PHÚC THỌ
- * NGUYỄN THẾ BÌNH
- * NGÔ ĐĂNG LỢI
- * NGUYỄN HỮU NGHI
- * LÊ THỊ KIM THÚY
- * ĐỖ XUÂN TRUNG
- * ĐÀO VĂN NGHỊ

Sưu tầm, biên soạn:

- * NGUYỄN HỮU NGHI
- * PHẠM XUÂN THẨM
- * TRỊNH MINH HIỀN
- * LÊ THẾ LOAN
- * NGUYỄN VĂN PHƯƠNG
- * ĐÀO VĂN NGHỊ
- * NGUYỄN ĐÌNH CHÍNH
- * ĐỖ XUÂN TRUNG
- * NGUYỄN THỊ NGUYỆT (dịch Hán Nôm)
- * NGUYỄN HẢI VINH (vẽ đặc họa kiến trúc)

Bản đồ:

*Trích, phóng từ các bản đồ “Thành phố Hải Phòng”,
“Hải Phòng - Bản đồ du lịch” do KS BÙI ĐỨC TIẾN chủ biên.*

LỜI GIỚI THIỆU

Ngược dòng lịch sử, Hải Phòng đã từng là một bộ phận rất quan trọng của Bộ Dương Tuyền (hay Thang Tuyền) thời Đại các Vua Hùng; lộ Hải Đông, rồi trấn Hải Dương xưa... cho đến thành phố Hải Phòng - đô thị loại I cấp quốc gia ngày nay.

Trải qua hàng ngàn năm lịch sử, tiền nhân đã để lại cho hậu thế không chỉ là một vùng đất giàu tiềm năng và nhiều thách thức, mà còn là một gia tài văn hóa vật thể và phi vật thể khổng lồ, phong phú, đa dạng, được các thế hệ người Hải Phòng xây dựng, bảo tồn, thừa kế và phát huy tác dụng trong đời sống văn hóa, tinh thần, nhắc nhở chúng ta nhớ đến cội nguồn.

Di tích lịch sử - văn hóa là nhịp cầu nối liền lịch sử quá khứ với hiện tại và tương lai, đã, đang và sẽ là điểm tựa vững chắc cho sự phát triển mới của Hải Phòng. Hàng nghìn di tích - danh thắng trên vùng đất Hải Phòng từ buổi bình minh lịch sử cho đến ngày nay đã chứng minh rằng Hải Phòng là một thành phố lịch sử - văn hóa với nhiều mốc lịch sử có một không hai liên quan đến chuỗi phát triển lịch sử liên tục của đất nước.

Việc bảo tồn và phát huy tác dụng các di tích, danh thắng không chỉ ở tự thân các di tích, các địa phương có di tích mà phải được giới thiệu, tuyên truyền, quảng bá rộng rãi, giúp cho mọi người có thêm hiểu biết về miền đất, con người nơi mình sinh sống, tự hào với truyền thống vẻ vang của quê hương mình, đồng thời giới thiệu với du khách trong nước và quốc tế khi đến thăm thành phố Hải Phòng. Đó cũng chính là mục đích để Bảo tàng Hải Phòng xuất bản cuốn sách: ***“Hải Phòng, Di tích - Danh thắng xếp hạng quốc gia”***.

Cuốn sách giới thiệu khái quát nội dung lịch sử, giá trị văn hóa cùng những hình ảnh minh họa đặc tả nghệ thuật kiến trúc, điêu khắc, trang trí của từng di tích, danh thắng tiêu biểu của Hải Phòng đã được Nhà nước xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa Quốc gia.

Sách ***“Hải Phòng, Di tích - Danh thắng xếp hạng quốc gia”*** được biên soạn khá công phu, cách viết dễ hiểu, súc tích, bố cục chặt chẽ, trình bày đẹp, nội dung phong phú, hấp dẫn người đọc. Hy vọng cuốn sách sẽ đem lại cho độc giả những hiểu biết cần thiết về một vùng đất ***“Đầu sóng ngọn gió”*** giàu truyền thống văn hiến, yêu nước và cách mạng.

**Nguyễn Đình Then - UVTV
Trưởng Ban Tuyên giáo Thành ủy**

LỜI NÓI ĐẦU

Trong tất cả các thời đại lịch sử, con người đã dựng nên biết bao nhiêu di tích, trong đó biểu thị những lý tưởng, khát vọng và những quan điểm của mình. Nhiều di tích đến nay vẫn giữ được nét đặc sắc, mang phong cách của những thời đại lịch sử đã sản sinh ra nó.

Với hàng nghìn di tích lịch sử văn hóa, danh thắng, minh chứng về một Hải Phòng: miền đất có bề dày lịch sử, truyền thống văn hóa phong phú, đậm đà bản sắc. Các di tích lịch sử văn hóa đều được xây dựng nên bởi khối óc và bàn tay tài hoa của các thế hệ cha ông, chứa đựng những giá trị tinh thần cao quý của dân tộc, được chất lọc qua bao thăng trầm của lịch sử. Mỗi di tích đều để lại dấu ấn văn hóa bản địa sâu sắc của người Việt từ ngàn xưa trên đất Hải Phòng. Việc giữ gìn, tôn tạo và khai thác những giá trị lịch sử, văn hóa của các di tích - danh thắng sẽ làm phong phú đời sống tinh thần, đáp ứng được nhu cầu của xã hội hiện đại và truyền lại cho những thế hệ mai sau.

Trong mối quan hệ truyền thống và hiện đại, các di tích lịch sử văn hóa như đình, miếu, đền, chùa, danh lam thắng cảnh... là một bộ phận của di sản văn hóa dân tộc, có vai trò hết sức quan trọng trong đời sống tinh thần và tín ngưỡng của nhân dân. Gắn liền với di tích là truyền thuyết, tín ngưỡng, tôn giáo, sự tích, liên quan đến sự tạo thành và tồn tại của các di tích trong tiến trình lịch sử. Vì vậy, những giá trị của di tích không chỉ là bản thông điệp giữa các thế hệ mà còn có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc.

Nhân kỷ niệm 50 năm ngày giải phóng Hải Phòng (13.5.1955 - 13.5.2005), được sự chỉ đạo của Thành ủy, Bảo tàng Hải Phòng biên soạn và xuất bản cuốn sách: ***“Hải Phòng, di tích - danh thắng xếp hạng quốc gia”***. Cuốn sách tập trung giới thiệu với bạn đọc những nét cơ bản về nội dung lịch sử, giá trị kiến trúc nghệ thuật, giá trị văn hóa - nhân văn quan trọng và nổi bật của gần 100 di tích - danh thắng được Nhà nước xếp hạng là di sản văn hóa quốc gia.

Với thời gian và khả năng có hạn, nhóm tác giả biên soạn chưa dám coi đây là một tác phẩm nghiên cứu khoa học hay tài liệu khảo cứu sâu sắc mà chỉ dừng lại ở nội dung một cuốn sách giới thiệu các di tích và danh thắng tiêu biểu ở Hải Phòng, thứ tự xếp theo năm tháng được Nhà nước cấp bằng công nhận di tích lịch sử văn hóa quốc gia.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách: ***“Hải Phòng, Di tích - Danh thắng xếp hạng quốc gia”*** và mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc.

BẢO TÀNG HẢI PHÒNG

